

แบบเสนอรายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
คณะ : เทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

ภาษาไทย : กอ.พอ.322 การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์
ภาษาอังกฤษ : PD 322 Packaging Design and Development

จำนวนหน่วยกิต : 4 (3-3-7)

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา :

เป็นรายวิชาในหมวดวิชาเอกเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกบังคับ หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล
1.	อาจารย์	ญาณิศา จินดาหลวง

4. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน :

ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร

5. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี): ไม่มี

6. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี): ไม่มี

7. สถานที่เรียน: ภาคบรรยาย ห้องม.606 และภาคปฏิบัติ ห้องแปรรูป 1

8. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด: 23 ธันวาคม 2559

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เมื่อนักศึกษาเรียนรายวิชานี้แล้ว นักศึกษาจะมีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ หลักการออกแบบโครงสร้าง และกราฟิก การเลือกวัสดุทางการบรรจุ หลักการออกแบบและพัฒนาภาชนะบรรจุ การออกแบบเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

2. เพื่อให้ให้นักศึกษามีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการการออกแบบภาชนะบรรจุเพื่อการส่งออก การออกแบบ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมเกษตร

2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนมากขึ้นและมีการเพิ่มเติมเนื้อหาในด้านของการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ทางด้านอุตสาหกรรมเกษตรให้มากขึ้น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการออกแบบโครงสร้างและกราฟิก การเลือกวัสดุทางการบรรจุ หลักการออกแบบและพัฒนาภาชนะบรรจุ การออกแบบเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบภาชนะบรรจุ การออกแบบภาชนะบรรจุเพื่อการส่งออก

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
3 คาบ/ สัปดาห์	-	3 คาบ/สัปดาห์	7 คาบ/สัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

รายละเอียดภาคบรรยาย วันจันทร์ คาบ 5-7 (12.30 – 15.30 น.)

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	พบปะนักศึกษา ชี้แจงเค้าโครงการสอน ข้อตกลง ต่างๆ หนังสืออ่านประกอบ การสืบค้นข้อมูลและ มอบหมายงาน	3	บรรยาย/อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	อ.ญาณิศา
2	หยุดวันซ่อมพระราชทานปริญญาบัตร			
3	ความเป็นมาและวิวัฒนาการของบรรจุภัณฑ์ ความหมายและบทบาทหน้าที่ของบรรจุภัณฑ์	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
4	การแบ่งประเภทของบรรจุภัณฑ์ - บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual packaging) - บรรจุภัณฑ์รวมหน่วย (Inner packaging) - บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง (Outer packaging)	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
5-6	กระบวนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ - การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ - การทำหุ่นจำลองโครงสร้างบรรจุภัณฑ์	6	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
7	หลักการออกแบบโครงสร้างและกราฟิก - ส่วนประกอบของงานกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	- ความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบงานกราฟิกกับการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		ทดสอบย่อย	
8	หยุดชดเชยวันมาฆบูชา			
9	การเลือกวัสดุทางการบรรจุ - ชนิดของอาหารและการเสื่อมเสีย - ปัจจัยในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ - ข้อจำกัดในการเลือกใช้	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
10-12	หลักการออกแบบและพัฒนาภาชนะบรรจุ - การออกแบบเน้นความสวยงาม - การออกแบบเน้นประโยชน์ใช้สอย - การออกแบบเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	6	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
13-14	ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบภาชนะบรรจุ - การขยายตัวของสังคมและความต้องการของประชาชน - ความก้าวหน้าของวัสดุและวิธีการ - ความเข้าใจใจความเป็นจริงทางศิลปะและการออกแบบ	6	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
15	การออกแบบภาชนะบรรจุเพื่อการส่งออก - การใช้ไม้ในการทำบรรจุภัณฑ์ - การใช้โลหะในการทำบรรจุภัณฑ์ - การใช้พลาสติกในการทำบรรจุภัณฑ์ - การใช้แก้วในการทำบรรจุภัณฑ์	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
16	การออกแบบภาชนะบรรจุเพื่อการส่งออก - การใช้พลาสติกในการทำบรรจุภัณฑ์ - การใช้แก้วในการทำบรรจุภัณฑ์	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation ทดสอบย่อย	อ.ญาณิศา
17	สัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์และการนำไปใช้ - แนวคิดในการออกแบบ - หลักเกณฑ์ในการออกแบบ - ลักษณะการออกแบบเครื่องหมายและสัญลักษณ์	3	บรรยาย ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง power point presentation	อ.ญาณิศา
14	การนำเสนองานการออกแบบด้านบรรจุภัณฑ์	3	power point presentation ทดสอบย่อย	อ.ญาณิศา
18	สอบปลายภาค			

รายละเอียดภาคบรรยาย วันพุธ คาบ 5-7 (12.30 – 15.30 น.)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
4	การแบ่งประเภทของบรรจุภัณฑ์	3	บรรจุภัณฑ์ประเภทต่างๆ อุปกรณ์เครื่อง	อ.ญาณิศา

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			เขียน และคอมพิวเตอร์	
5-6	กระบวนการออกแบบบรรจุภัณฑ์	6	อุปกรณ์เครื่องเขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
7	หลักการออกแบบโครงสร้างและกราฟิก	3	อุปกรณ์เครื่องเขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
9	การเลือกวัสดุทางการบรรจุ	3	บรรจุภัณฑ์ประเภทต่างๆ อุปกรณ์เครื่อง เขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
11-12	หลักการออกแบบและพัฒนาภาชนะบรรจุ การออกแบบเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	6	อุปกรณ์เครื่องเขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
14	ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบภาชนะบรรจุ	3	อุปกรณ์เครื่องเขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
15-16	การออกแบบภาชนะบรรจุเพื่อการส่งออก	3	อุปกรณ์เครื่องเขียน และคอมพิวเตอร์	อ.ญาณิศา
17	สรุปทบทวนและอภิปรายผล	3	power point presentation	อ.ญาณิศา

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	กำหนดเวลาการ ประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	นักศึกษามีความตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียนและ การส่งงาน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย กล้าแสดงความคิดเห็น	การเข้าชั้นเรียน	1-15	5%
2	-สามารถระบุ เข้าถึง และคัดเลือกแหล่งข้อมูล ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์ - สามารถระบุปัญหา แนวทางการแก้ไข และ สามารถนำความรู้อื่นๆ มาประยุกต์ร่วมกันเพื่อ กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาทางการ ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า อุตสาหกรรมเกษตรได้ - มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้ง รายบุคคลและรายกลุ่มและสามารถปรับตัวทำงาน ร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	การปฏิบัติ	2-15	25%

3	นักศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้อย่างเป็นระบบ	การสอบกลางภาค	ตามตาราง	30%
4	-มีความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง - สามารถนำเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์แปรความหมายและแก้ปัญหา - มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน	การนำเสนอ/ รายงาน/ โครงการ	2-15	10%
5	นักศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้อย่างเป็นระบบ	การสอบปลายภาค	ตามตาราง	30%
* ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ (Curriculum Mapping)				

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารหลักหรือข้อมูลแนะนำอื่น ๆ

1. ตำราและเอกสาร

ดวงฤทัย ชำรงโชติ. 2550. เทคโนโลยีภาษาขณะบรรจุ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้งเฮ้าส์.

ปุ่น คงเจริญเกียรติ และ สมพร คงเจริญเกียรติ. 2541. บรรจุภัณฑ์อาหาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท แพคเมทส์ จำกัด.

วรรณชนก จอมราชคม และ ปณิตา สนอ่วม. 2546. หนังสือเรียนรายวิชาการบรรจุภัณฑ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์.

สมพงษ์ เพ็งอารมย์. 2550. บรรจุภัณฑ์กับการส่งออก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

แบบประเมินการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยและผลการสอบของนักศึกษา

2. การปรับปรุงการสอน

แนวทางการปรับปรุงการสอนกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน

3. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา

ตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาและการประเมินผู้สอนจากนักศึกษา

4. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ทบทวนและปรับปรุงรายวิชาทุกครั้งที่มีการทบทวนหลักสูตร

การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

คณะฯ มีนโยบายในการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนรวมถึงวิธีการประเมินและวัดผล ขอความกรุณาผู้สอนให้นักศึกษาร่วมพิจารณาประมวลรายวิชานี้ ในประเด็นต่างๆ เช่น วิธีการวัดผลการเรียน กิจกรรมเสริมต่างๆ ฯลฯ และโปรดลงนามรับรอง

อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงประมวลรายวิชานี้ให้นักศึกษาผู้เรียนรับทราบ และเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และนำมาปรับปรุงประมวลรายวิชาแล้วเมื่อวันที่.....

สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงที่ได้ :

.....
.....

ลงนาม.....ผู้สอน
(.....)

ลงนาม.....ตัวแทนนักศึกษา
(.....)